

JUGEND UND MEDIEN

NATIONALES PROGRAMM
ZUR FÖRDERUNG VON
MEDIENKOMPETENZEN

MLADI I MEDIJI

NACIONALNI PROGRAM ZA
UNAPREĐIVANJE MEDIJSKIH
KOMPETENCIJA

**Za djecu i
sve koji imaju
posla sa
djecom**

Najvažniji savjeti za sigurno postupanje sa digitalnim medijima

www.jugendundmedien.ch

Zaštititi
djecu znači pratiti
ih i u digitalnom
svijetu.

Digitalni mediji spadaju u našu svakodnevicu

Djeca i mladi rastu u jednom raznovrsnom medijskom svijetu. Oni u svom slobodnom vremenu igraju kompjuterske igrice, informišu se i umrežavaju se na internetu i komuniciraju mobilnim telefonima sa svojim prijateljima. U međuvremenu 95 procenata dvanaesto-godišnjaka do devetnaestogodišnjaka imaju sopstveni smartphone i time internet u džepu. Ali i djeca u predškolskom uzrastu sve ranije dolaze u dodir sa digitalnim medijima.

Digitalni mediji ne pružaju samo šanse, oni skrivaju i opasnosti

To je kao uvijek u životu - gdje se pružaju šanse, nalaze se i opasnosti. Internet može učiniti zavisnim, djeca i mladi mogu na socijalnim mrežama biti mobingovani, njihovi osobni podaci mogu biti zloupotrebjeni, može dolaziti do seksualnih nasrtaja.

"Kako mogu svoje dijete zaštititi od takvih opasnosti? Koliko vremena sa medijima je razumno u nekom uzrastu?"

Takva pitanja s pravom sebi postavljaju roditelji i druge osobe zadužene za brigu o djeci.

Djeca treba da nauče da kritički postupaju sa digitalnim medijima

Jedno je sigurno: nije niti moguće niti je smisleno djecu jednostavno izolovati. Novi mediji su uobičajeni u školi i na radnom mjestu i oni pomažu u savladavanju mnogih zadataka. Mediji osim toga pružaju raznovrsne razvojne šanse i mogućnosti za učenje. Zbog toga je važno da mladi nauče da kritički ocjenjuju sadržaje, da prepoznaju moguće opasnosti i znaju kako se mogu zaštititi. Roditelji i nastavno osoblje pri tome preuzimaju značajnu prateću funkciju - kao povjerljivi slušaoci, partneri za razgovor spremni da pomognu i kao zainteresovane osobe koje takođe uče.

Djeci je u medijskoj svakodnevici potrebna aktivna pratnja odraslih

Želimo da ohrabrimo roditelje i nastavno osoblje da djecu i mlade aktivno i u skladu sa uzrastom prate u postupanju sa digitalnim medijima. Ovaj flajer navodi najvažnije savjete koje treba poštovati u vaspitnoj svakodnevici.

ZLATNA PRAVILA

Praćenje je bolje od zabrana.

Djeci je u digitalnim svijetovima potrebna pratnja roditelja. Pričajte sa svojim djetetom o njegovim iskustvima sa digitalnim medijima.

Djeci su potrebni medijski kompetentni uzori.

Osobe za identifikaciju su za djecu i mlade uzori u postupanju sa medijima. Zbog toga provjerite svoje sopstvene medijske navike.

Gvozdeno pravilo 3-6-9-12

Bez gledanja televizije ispod 3 godine, bez sopstvene konzole za igru prije 6, interneta prije 9 i socijalnih mreža prije 12.

Obratite pažnju na uzrasna ograničenja.

Za filmove (jugendundmedien.ch) i kompjuterske igre (pegi.ch).

Zajedno odrediti vrijeme pred ekranom.

Zajedno sa svojim djetetom odredite koliko vremena dnevno ili nedjeljno ono smije provoditi ispred ekrana. Postavite jasne granice i pazite na to da se dogovori poštuju.

Balans između oblikovanja slobodnog vremena sa medijima i bez medija.

Pobrinite se za aktivnosti u slobodno vrijeme bez digitalnih medija.

TV, PC i konzola za igru ne spadaju u dječju sobu.

Smjestite uređaje u zajedničku prostoriju. Vodite računa o smart telefonima i tabletima.

Pogledajte tačno sa kim Vaše dijete četuje.

Online-poznanstva djeca treba da sklapaju samo uz pratnju odraslih i na javnim mjestima.

Oprez sa privatnim podacima na internetu.

Recite svom djetetu da ne smije davati osobne podatke kao što su ime, adresa, uzrast i broj telefona, osim kada je prethodno sa Vama pričalo o tome.

Otvoreni razgovori su bolji od softvera sa filterom.

Pričajte sa svojim djetetom u skladu sa njegovim uzrastom o seksualnosti i nasilju. Softver sa filterom je smislen ali ne garantuje potpunu zaštitu.

Ova pravila namjenjena su naročito roditeljima sa djecom od 0 do 13 godina. Neka pravila su međutim veoma važna i za praćenje djece u uzrastu tinejdžera.

DRUGE INFORMACIJE

- Na internetu: **www.jugendundmedien.ch**
- Informativne i savjetodavne ponude u Vašoj blizini: www.jugendundmedien.ch/beratung-und-angebote
- Brošura «Medijska kompetencija – Najvažniji savjeti za sigurno postupanje sa digitalnim medijima»: kao PDF na www.jugendundmedien.ch ili kao brošura koja se dobija besplatno, E-Mail: verkauf.zivil@bbl.admin.ch (porudžbeni broj 318.850 d, f, i)

U hitnom slučaju

- Poziv u pomoć za roditelje, Telefon 0848 35 45 55, www.elternnotruf.ch
- www.147.ch – besplatno i anonimno savjetovanje telefonom, SMS-om und Chat-om za djecu i mlade, non stop

Distribucija:

BBL, Prodaja saveznih publikacija, CH-3003 Bern
www.bundespublikationen.admin.ch,
verkauf.zivil@bbl.admin.ch
Art.-Nr. 318.851.skb 3.2015 1'000 860304993

© 2013 Mladi i mediji, Nacionalni program za unapređivanje medijskih kompetencija, Savezna služba za socijalna osiguranja, oblast za pitanja djece i mladih

Omladina i mediji je nacionalni program za unapređivanje medijskih kompetencija. On je usmjeren ka cilju da djeca i mladi sa digitalnim medijima postupaju sigurno i odgovorno. Roditeljima, nastavnom i stručnom osoblju program pruža informacije, podršku i savjete za smisleno praćenje djece i mladih. Savezna služba za socijalna osiguranja primjenjuje program po nalogu Saveznog vijeća i zajedno sa Swiss Interactive Entertainment Associaton, Swisscom AG i Jacobs Foundation.

Zlatna pravila razvijena su u saradnji sa Ciriškom Visokom školom za primjenjene nauke (ZHAW), Tim za medijsku psihologiju uz rukovođenje Prof. Dr. Daniel Süss.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Eidgenössisches Departement des Innern EDI
Bundesamt für Sozialversicherungen BSV

Zürcher Hochschule
für Angewandte Wissenschaften

zhaw Angewandte
Psychologie